

شرکت ملی نفت ایران
سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

سیستم یکپارچه مدیریت (IMS) سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (PSEEZ)

عنوان: دستورالعمل نحوه ارائه خدمات مربوط به کمک های اولیه در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

کد: HSE-W-03-01-20

تصویب کننده	تأیید کننده	تهیه کننده	
مهدی یوسفی	بهرام دشتی نژاد	روح اله داوری	نام و نام خانوادگی
مدیرعامل	رییس HSE ارشد	رییس بهداشت ارشد	سمت
	۹۶، ۱۲، ۱۴	۹۶، ۲، ۱۴	تاریخ
			امضاء

محل مهر وضعیت مدرک	
تاریخ:	تاریخ: ۹۶، ۰۴، ۲۱

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۱- هدف:

هدف از تدوین این دستورالعمل، راهنمایی در جهت تأمین امکانات و افراد مجرب برای ارائه خدمات کمکهای اولیه در تأسیسات و اماکن تابعه شرکت اصلی فعال در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، شرکت های فرعی تابع و پیمانکاران طرف قرارداد و تدوین برنامه مدون جهت ارزیابی وضعیت ارائه خدمات مربوط به کمکهای اولیه است.

۲- دامنه کاربرد:

دامنه کاربرد این دستورالعمل تمامی تأسیسات و اماکن زیر مجموعه شرکت اصلی فعال در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس می باشد.

۳- تعاریف و اصطلاحات:

۳-۱- کمک های اولیه: مجموعه اقدامات و مراقبت هایی است که هنگام وقوع حادثه صورت می گیرد. هدف اصلی از این اقدامات، جلوگیری از مرگ، پیشگیری و جلوگیری از پیشرفت ضایعات، صدمات و عوارض بعدی و یا کاهش درد و رنج مصدوم پیش از ارجاع به پزشک و پیش از انتقال به مراکز درمانیست.

۳-۲- جعبه کمک های اولیه: یک جعبه سفید رنگ در حجم و اندازه های متفاوت که متناسب با نوع حوادثی که ممکن است در محیط کار بروز کند، اقلام و وسایل مورد نیاز در آن قرار داده می شود.

۳-۳- امدادگر: در این دستورالعمل، منظور از امدادگر کسی است که دوره پیشرفته امداد و کمکهای اولیه را با موفقیت سپری نموده است.

۳-۴- شرکت اصلی فعال در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس: شامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، نفت و گاز پارس، مجتمع های گاز پارس جنوبی، مجتمع های پتروشیمی منطقه پارس، پایانه های نفتی ایران در عسلویه می باشد.

۴- مسئولیت ها:

۱- اداره بهداشت، ایمنی و محیط زیست:

۱-۱- تعیین حوادث و خطرات احتمالی نیازمند به ارائه خدمات کمکهای اولیه

۱-۲- همکاری با مدیریت های پشتیبانی و نگهداشت (خدمات اداری و عمومی) در تعیین و خرید

تجهیزات جعبه کمک های اولیه

۱-۳- انجام بازدیدهای دوره ای موردی از جعبه های کمکهای اولیه

۱-۴- تهیه نقشه شماتیک مربوط به موقعیت جعبه های کمکهای اولیه

۱-۵- دریافت گزارش استفاده از اقلام جعبه ها از مسئولین نگهداشت اماکن اداری و مسکونی و

...

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۶-۱-۶. هماهنگی با اداره آموزش شرکت جهت برگزاری دوره های آموزشی و بازآموزی جهت کلیه کارکنان

۶-۱-۷. تعیین اقلام ضروری جهت قرار دادن در داخل جعبه ها

۶-۱-۸. معرفی امدادگران و افراد آموزش دیده دوره پیشرفته کمک های اولیه در تابلو اعلانات در صورت وجود نوبتکاری های مختلف جهت امداد رسانی در شرایط اورژانس

۶-۱-۹. ارسال گزارش آماری سالیانه از نوع حوادث بر اساس اقلام مصرفی جعبه کمک های اولیه به کمیته تخصصی بهداشت منطقه

۶-۱-۱۰. هماهنگی با نزدیکترین مرکز اورژانس پزشکی و درمانی شبانه روزی برای پذیرش مصدومین و بیماران احتمالی

۶-۱-۱۱. هماهنگی و توافق کتبی با مرکز درمانی و مرکز فوریت های پزشکی در صورت مسافت زیاد و یا عدم دسترسی به خدمات سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

۶-۱-۱۲. ابلاغ دستورالعمل نحوه ارائه خدمات مربوط به کمک های اولیه به کلیه کارکنان

۶-۲. امور اداری (مدیریت منابع انسانی):

۶-۲-۱. همکاری در برگزاری دوره های آموزشی و بازآموزی کمک های اولیه مقدماتی و پیشرفته.

۶-۲-۲. گزارش ماهیانه از آسیب دیدگان احتمالی ارجاع شده به مراکز درمانی به اداره HSE

۶-۳. کارکنان:

۶-۳-۱. اطلاع رسانی به مسئولین نگهداشت در صورت استفاده از اقلام موجود در جعبه کمک های اولیه و علت کاربرد آن ها

۶-۳-۲. شرکت موثر در دوره آموزشی کمک های اولیه

۶-۳-۳. درخواست کمک از امدادگران و مراجع ذیصلاح (اورژانس، آتش نشانی، هلال احمر، پلیس و...) در صورت مشاهده شرایط اورژانس

۶-۳-۴. استفاده صحیح از جعبه کمک های اولیه

۶-۴. خدمات تخصصی (خدمات مهندسی):

۶-۴-۱. همکاری با نگهداشت اماکن اداری و مسکونی و کارگاه ها در نصب جعبه کمک های اولیه در نقاط مورد نظر

۶-۵. امدادگران:

۶-۵-۱. سرعت عمل در کار و انجام اقدامات لازم برای بیماران یا مصدومین

۶-۵-۲. انجام ندادن اقدامات خطر آفرین برای بیماران یا مصدومین

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

- ۳-۵-۶. کمک به پرسنل اورژانس و سایر نیروهای امدادی
- ۴-۵-۶. هدایت اطرافیان و نظاره گران به انجام اقدامات لازم
- ۵-۵-۶. مکتوب سازی اقدامات و مراقبت ها
- ۶-۵-۶. ارتقاء مهارت های خود و داشتن ابتکار عمل

۶-۶. بازرگانی:

۱-۶-۶. همکاری با امور پشتیبانی در خرید جعبه های کمکهای اولیه و تجهیز آن به اقلام مورد نیاز

۶-۷. بهداشت و درمان صنعت نفت:

۱-۷-۶- همکاری با امور پشتیبانی در تجهیز جعبه کمک های اولیه به اقلام مورد نیاز
تبصره: تامین اقلام مورد نیاز در جعبه کمک های اولیه، در شرکت های تابع صنعت نفت بر عهده بهداشت و درمان صنعت نفت و در شرکت های پیمانکاری طرف قرارداد با صنعت نفت بر عهده خود پیمانکاران می باشد.

۵- شرح اقدامات:

۵-۱- حوادث و آسیب های احتمالی:

حوادث و آسیب های احتمالی، از نتایج شناسایی خطر و ارزیابی ریسکهای بهداشت و ایمنی استخراج می شود. با این حال و بر اساس سوابق حوادث در تأسیسات و اماکن تابع شرکت اصلی فعال در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس لیست پیشنهادی زیر به عنوان الگو ارائه می گردد:

- پاشش مواد شیمیایی به اعضای بدن
- بریدگی و جراحات
- گاز گرفتگی در داخل مخازن (حین فرآیند لایروبی)
- سوختگی در اثر انفجار و آتش سوزی
- مسمومیت تنفسی به دلیل استنشاق بخارات فرآورده های نفتی
- لیز خوردن و افتادن بر روی سطوح
- گرمزدگی در فصول و در مناطق مختلف
- مسمومیت های غذایی
- برق گرفتگی
- گزارش حیوانات

تذکره ۱: لیست فوق یک لیست پیشنهادی است و بایستی بر اساس نتایج مدیریت ریسک و سابقه حوادث در منطقه، تعدیل گردد.

تذکره ۲: تخصیص جعبه کمک های اولیه مخصوص به رانندگان الزامی می باشد.

۵-۲- محتویات جعبه کمک های اولیه:

۵-۲-۱. اقلامی که بایستی در داخل جعبه کمک های اولیه وجود داشته باشد بر اساس حوادث و آسیب های احتمالی مذکور در بند قبلی تعیین می شود. حداقل اقلام بر اساس لیست پیشنهادی فوق به صورت ذیل خواهد بود:

- انواع باندهای سه گوش، نواری، کشی و توری
- گاز استریل و گاز وازلین
- پماد سوختگی
- سرم شستشو
- محلول ضد عفونی کننده (مانند بتادین و الکل)
- پنس، قیچی و سوزن قفلی
- چسب زخم و چسب روی باند
- چراغ قوه
- دستکش استریل و یکبار مصرف
- ترمومتر

تذکره: لیست فوق یک لیست پیشنهادی است و بایستی بر اساس نتایج مدیریت ریسک و سابقه حوادث در هر شرکت/سازمان، تعدیل گردد.

۵-۲-۲. استفاده از اقلام موجود در داخل جعبه کمک های اولیه بایستی بلافاصله توسط مسئولین نگهداشت اماکن اداری و مسکونی بررسی و هماهنگی لازم برای جایگزینی آنها صورت گیرد.

۵-۲-۳. تابلوی شماره تلفن های اضطراری نظیر اورژانس، بیمارستان، آتش نشانی، هلال احمر، پلیس و .... باید در محل نصب جعبه کمک های اولیه نصب گردد.

۵-۲-۴. قرار دادن وسایل و تجهیزات غیر ضروری در داخل جعبه کمک های اولیه ممنوع است.

۵-۲-۵. تاریخ مصرف لوازم داخل جعبه ها بایستی به صورت مرتب کنترل شده و اقلامی که تاریخ مصرف آنها منقضی شده است برداشته و امحاء شوند.

۵-۲-۶. بازدیدهای دوره ای مسوول نگهداشت ساختمان های اداری و مسکونی از محتویات جعبه ها بر اساس برنامه زمانبندی مشخص، به صورت ماهیانه الزامی است.

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۵-۳- موقعیت جعبه های کمک های اولیه:

- ۵-۳-۱. تمامی آبدارخانه ها در اماکن اداری و مسکونی، کارگاه ها و ایستگاه های بازرسی حراست منطقه بایستی مجهز به جعبه کمک های اولیه باشند.
- ۵-۳-۲. موقعیت هر جعبه کمک های اولیه موجود در هر مجموعه بایستی بر روی نقشه شماتیک مجموعه مشخص شده و موقعیت آن نسبت به نزدیکترین جعبه کمک های اولیه و سایر جعبه ها تعیین شود. این نقشه شماتیک بایستی در کنار هر جعبه کمک های اولیه نصب گردد.
- ۵-۳-۳. جعبه های کمک های اولیه بایستی شماره گذاری شود.
- ۵-۳-۴. جعبه های کمک های اولیه بایستی در دسترس بوده و مانعی جلوی آنها نباشد.
- ۵-۳-۵. جعبه های کمک های اولیه باید به راحتی قابل مشاهده بوده و علائم و تابلوهایی برای هدایت افراد به سمت این جعبه ها وجود داشته باشد.
- ۵-۳-۶. جعبه های کمک های اولیه نباید در معرض تابش مستقیم آفتاب باشند.
- ۵-۳-۷. محل نصب جعبه باید از روشنایی مناسبی برخوردار باشد.

۵-۴- جنس و اندازه جعبه های کمک های اولیه:

- ۵-۴-۱. جعبه کمک های اولیه باید ضد آب باشند.
- ۵-۴-۲. اندازه جعبه های کمک های اولیه باید متناسب با ارقام داخل آن باشد.
- ۵-۴-۳. چیدمان وسایل در داخل جعبه باید بر اساس طبقه بندی استفاده از آنها باشد.
- ۵-۴-۴. نشانه جهانی کمک های اولیه صلیب سفید در پس زمینه سبز است.

۵-۵- آموزش ها

- ۵-۵-۱. کلیه کارکنان رسمی، قراردادی، پیمانکاری و رانندگان، بایستی دوره آموزشی مقدماتی امداد و کمک های اولیه را سپری نموده و توانایی استفاده از اقلام جعبه کمک های اولیه را داشته باشند. ضمناً کارکنان بایستی گواهینامه معتبر دال بر سپری نمودن دوره مذکور را داشته باشند.
- ۵-۵-۲. کارکنان HSE و حراست هر شرکت بایستی دوره پیشرفته امداد و کمک های اولیه را سپری نمایند. این کارکنان نیز بایستی گواهینامه معتبر دال بر سپری نمودن دوره مذکور را داشته باشند.
- ۵-۵-۳. برگزاری دوره های بازآموزی برای دوره های فوق الذکر ضروری است.
- ۵-۵-۴. ارائه آموزش های مذکور، می تواند با هماهنگی و همکاری سازمان هلال احمر استان صورت گیرد.

۶- مراجع و مستندات:

۶-۱- الزامات OSHA در کمک های اولیه (OSHA Standard ۲۹ CFR ۱۹۱۰.۱۵۱)

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۲-۶- راهنمای استقرار مدیریت کمکهای اولیه در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده ای نفتی ایران.
۳-۶- کتابچه راهنمای امداد و کمک های اولیه (اداره HSE شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران)

۷- پیوست ها:

۱-۷- چک لیست ارزیابی کمک های اولیه (شش ماهه)

۲-۷- چک لیست ماهیانه بازدید از جعبه کمکهای اولیه

۸- سوابق:

برخی از مستندات حاصل از مدیریت کمکهای اولیه در منطقه به شرح ذیل است:

- مستندات دوره های آموزشی ویژه کارکنان
- مستندات دوره های آموزشی ویژه امدادگران
- مستندات ارزیابی وضعیت کمک های اولیه شامل چک لیست تکمیل شده شش ماهه و ماهیانه بازدیدهای دوره ای کمک های اولیه
- مستندات ثبت صدمات و کمک های اولیه ارائه شده

سوابق مربوط به کمک های اولیه باید به مدت ۲ سال در واحد نگهداشت مدیریت پشتیبانی و بخش بهداشت اداره HSE هر شرکت نگهداری شود.